

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 1.01.47.36

**Inventaris van het archief van de
Admiraliteitscolleges: Losse
Aanwinsten, 1632-1814**

Versie: 25-06-2021

J. de Hullu

Nationaal Archief, Den Haag 1924

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Verwant materiaal.....	8
Beschikbaarheid van kopieën.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Admiraliteitscolleges XLVII Aanwinst voor 1888

Archiefbloknummer:

1113

Omvang:

34 inventarisnummer(s) ; 1,06 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte teksten. De Nederlandstalige stukken van vóór ca. 1700 zijn geschreven in het gotische cursiefschrift, met name in de oud-Hollandse klerkencursief.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Water, prof. Jona Willem te (1740-1822)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

De collectie bevat hoofdzakelijk enige scheepsjournalen. Tevens is er een overzicht van alle oorlogsschepen vanaf 1654, het verbaal van Cornelis de Witt op de vloot in 1672 naast enkele andere losse stukken.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van kwetsbare of slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Admiraliteitscolleges XLVII Aanwinst voor 1888, nummer toegang 1.01.47.36, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Admiraliteiten / Losse Aanwinsten, 1.01.47.36, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

In 1823 zijn er eenige aankopen gedaan ten behoeve van het Algemeen Rijksarchief uit de nagelaten papieren van professor Te Water.¹ Daaronder was „een bundel stukken, rakende de Admiraliteit uit de laatste helft der vorige eeuw, in den catalogus P. II, p. 47 vermeld".² Ik heb in de correspondentie van 1823 niets omtrent den aankoop van deze papieren gevonden, en ook geen aanwinsten van dat jaar in het Archiefgebouw. Alleen zag ik in den catalogus van de auctie Te Water (bij Luchtmans te Leiden in 1823 gehouden, onder nummer 38 vermeld „een pakket stukken rakende enz. marine in de tweede helft der vorige eeuw", en in het exemplaar van dien auctie-catalogus, dat op het Algemeen Rijksarchief wordt bewaard, naast dat nummer 38 de volgende aantekening: Luzac 15 - De Jonge".

De rechtstitel is (nog) onbekend

1 Bakhuizen van den Brink, Overzicht, blz. 113-114

2 Overzicht t.a.p.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

- 1** Copie-Journalen, gehouden door den luitenant-admiraal M. H. Tromp gedurende zijn kruistochten met zijn onderhebbende schepen in het Kanaal en langs de Vlaamsche kust en zijn bezetting van de Vlaamsche havens.
1637-1646 1 deel
Aangekocht op de auctie, gehouden door Scheurleer te 's-Gravenhage 26 April 1830, en afkomstig van de familie Van Wassenaer.
- Folio 1-65: 1637 November 21-1638 October 21
 - fol. 1-24: 1638 April 28-1638 October 19
 - de redactie wijkt af van het voor-gaande journaal
 - fol. 25-74: 1639 April 23-1639 October 28
 - fol. 75-115: 1640 Juni 21-1641 Januari 16
 - fol. 116-160: 1641 April 12-1641 October 17
 - fol. 161-231: 1641 December 2-1642 November 17
 - fol. 232-303: 1642 December 5-1643 December 6
 - fol. 304-380: 1644 Maart 10-1645 Mei 21
 - fol. 380-443: 1645 Juni 9-1646 April 19
- 2** Overzicht van de geschiedenis van het Nederlandsche zeewezen gedurende 1586-1647 door den charter- en requestmeester van de Admiraliteit te Amsterdam Mr. J. J. Hartsinck. Afschrift van het laatst der 18de of begin der 19de eeuw.
18de of begin der 19de eeuw 1 deel
Vóórín: "den 31 Augustus 1832 ontvangen van den heer Rijksarchivaris (Jhr. Mr. J. C. de Jonge) om op het Rijksarchief te deponeeren".
- 3-5** "Resolutiën ende verbael van den heere Cornelis de Witt. gedeputeerde ende gevolmachtigde van de Staten-Generael op 's Lands vlote gebesoigneert hebbende."
1672 3 banden
Afgestaan door de Koninklijke Bibliotheek te 's Gravenhage, in 1835.
- 3** 1672 April 4-1672 Mei 22
 - 4** 1672 Mei 22-1672 Juni 6
 - 5** 1672 Juni 6-1672 Juni 22
- 6** "Notisijboeck" van A. van der Meijden, bevattende o.a. [1692-1738] 1 deel
- copie-zeebrieven voor hem als schipper van het schip The Happy Return alias Het Bonte Varken (1716)
 - journalen, door hem gehouden als schipper op het schip The Happy Return en als luitenant op 's Lands schip Matenes resp. op hun reis van de Bocht van Frankrijk naar Rotterdam en van Cadix naar Oostelijk Spanje en de Barbarijsche kust (1718? December 5-1718? December 11 en 1723 Januari 20-1723 Maart 16)
 - copie-resolutiën van den kriegsraad van het smaldeel, waarvan het schip Matenes deel uitmaakte, en seinorders voor gemeld schip (1723-1724)

- alsmede resolutiën van den krijgsraad op 's Lands schip De Provincie van Uijtrecht, onder den kapitein C. Schrijver, behoorende tot een smaldeel, waarop ook Van der Meijden diende, en seinorders voor gemeld schip (1729)
- minuutbrieven van Van der Meijden als bevelhebber van 's Lands schip Rossum aan de Admiraliteit op de Maze, en relaas van zijn verovering van het roofschip Hadji Moesa (1738)
- aanteekeningen van hem omtrent proef-, dagelijksche- en stormschoten, de vaart in de Noordzee, het Goereesche gat, de zeegaten van Lowestoft en Yarmouth en de rivier van Nantes, de lengte en dikte der rondhouten, het opstaande en loopende want, de breedte en diepte van de zeilen op de schepen der Admiraliteit te Amsterdam
- lijsten van de schepen en de linies van bataille der Nederlandsche vloten (1692-1729)
- [lijsten] van de schepen onder de verschillende Admiraliteiten hoorende (1709)
- [lijsten] van de Engelsche, Algiersche en Russische vloot enz. (1718)
Vóórin een aanteekening van Jhr. Mr. J. C. De Jonge, dat dit handschrift in 1839 aan het Rijksarchief ten geschenke is gegeven door den heer Palier te 's Hertogenbosch.

7 "Memoriën van resolutiën, soo tot Rotterdam in den Raet ter Admiraliteijt als bij de gedeputeerden uit de respective collegiën zijn genomen sedert den 5 November 1665 tot den 1 Meij 1669." [1665-1669] 1 band

Vóórin een aanteekening van Jhr. Mr. J. C. de Jonge, dat deze band in 1845 aan het Rijksarchief is geschonken door de erfgenamen van wijlen Mr. H. A. baron Collot d'Escury van Heinenoord, en dat deze aanteekeningen waarschijnlijk eigenhandig zijn geschreven door den toenmaligen secretaris der Admiraliteit op de Maze Van Lodensteijn.

8 Stukken betreffende het voorgevallene in 1779 tusschen het Nederlandsche smaldeel onder den schout-bij-nacht Lodewijk graaf van Bylandt, en dat van den Engelschen commodore Fielding in het Engelsch Kanaal. 1780 1 omslag

Blijkens een aanteekening van Jhr. Mr. J. C. de Jonge zijn deze stukken in 1845 aan het Rijksarchief geschonken door de eifgenamen van Mr. H. A. baron Collot d'Escury van Heinenoord.

9 Journaal, gehouden door ? op 's Lands schip Middelburg (van de Admiraliteit te Amsterdam), onder bevel van den schout-bij-nacht E. baron de Peterse, gedurende zijn reis naar Curaçao. 1750 November 19-1751 September 19 1 deel

Aangekocht op een auctie te Utrecht, in 1856, vgl. Uitgaande brief 1856 n°. 174.

10 Journaal, gehouden door den kapitein I. de Vries, resp. op 's Lands schepen De Spieghel en Het Wapen van Essen (van de Admiraliteit te Amsterdam) gedurende zijn kruistocht in de Noordzee. 1666 September 3-1666 September 28, 1666 September 29-1666 December 20 1 deel

Afgestaan door de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage, in 1866.

-
- 11** Journaal, gehouden door den schrijver J. Kievit op 's Lands schip Het Wapen van Haarlem (van de Admiraliteit te Amsterdam), onder bevel van den kapitein P. van Middelant, gedurende zijn kruistocht in de Noordzee.
1667 Maart 7-1667 October 31 1 deel
Afgestaan door de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage, in 1866.
- 12** Journaal, gehouden door den extra-ordinaris luitenant C. Loder op 's Lands schip Bellone (van de Admiraliteit op de Maze), onder bevel van den kapitein J. J. van Hoeij, gedurende zijn reis naar Algiers en de Middellandsche zee.
1767 October 16-1768 September 28 1 deel
Het laatste blad ontbreekt. Afgestaan door de Koninklijke Bibliotheek te 's-Gravenhage, in 1866.
- 13** Copie-Verbaal van het verhandelde in den Hoogen Scheepskrijgsraad, belast met het onderzoek naar het gedrag van den kapitein A. Delvos, als commandant van 's Lands schip De Zephyr, in zijn gevecht met een Engelsch kaperschip op 9 Augustus 1779. Met bijlagen.
1779 October 7-1779 October 25 1 band
Schijnt identiek met Aanwinsten 1867, B. VIII, 3 en aangekocht te wezen.
- 14** Copie-Orders voor de officieren en minderen van 's Lands schip De Admiraal-Generaal (van de Admiraliteit te Amsterdam), onder bevel van den kapitein J. H. van Kinsbergen. Met inhoudstafels.
1780-1782 1 deel
Gepagineerd: 1-49, 1-90,-Aangekocht op de auctie, gehouden door C. van Doorn en Zoon te 's-Gravenhage 14 December 1868, van de bibliotheek van Jhr. J. W. van Sypestijn en anderen.
- 15** Copie-Journaal, gehouden door den kapitein J. H. van Kinsbergen op 's Lands schip Pallas (van de Admiraliteit in Friesland) gedurende zijn reis naar de Middellandsche zee en den Griekschen archipel.
1783 Augustus 12-1785 November 21 1 deel
Bevat blijkbaar enkel het eerste gedeelte van het journaal, vgl. de volgende aantekening op de laatste bladzijde: "het vervolg is een ander, zijnde n°. 2."-Aangekocht op de auctie, gehouden door C. van Doorn en Zoon te 's-Gravenhage 14 December 1868, van de bibliotheek van Jhr. J. W. van Sypestijn en anderen.
- 16** Journaal, gehouden door den kapitein der militie J. M. de Castillego op 's Lands schip Daventria (van de Admiraliteit te ?), gedurende zijn reis naar de Theems, in de Noordzee en het Kanaal.
1667 Juni 10-1667 Augustus 13 1 deel
Aan het Algemeen Rijksarchief overgedragen door den archivaris van Limburg bij brief van 21 Juni 1869.
- 17** "Genealogie van de schepen, ten oorlog gebouwd bij de respective Admiraliteiten, de marine der Bataafsche republiek en het

koninkrijk van Holland, het Fransche keijzerrijk en onder het ministerie der marine van het koninkrijk der Nederlanden, zoo verre zulks uit de aantekeningen teweeg gebracht konde worden, in hunne waare maaten van langte, wijdte en holte, alles in de Amsterdamse maaten van elf duimen op de voet, en tot hoeveel stukken kanon geschikt"

(1654-1700, 1701-1800, 1800-1817)

opgemaakt door den oud-equipagemeester J. C. Asmus.

1817

1 deel

Bij verscheidene schepen zijn de namen van de commandanten aangeteekend, en achterin komen ook opgaven voor van aangekochte, op de Engelschen veroverde, gestrande schepen enz. (1781-1817).

Het stuk werd op het Algemeen Rijksarchief ontvangen van den Minister van marine, vgl. Inkomende brief 1871 n°. 171.

18

Machtiging van Prins Willem III aan den secretaris der Admiraliteit te Amsterdam tot het inhuren van schepen.

1688 September 24

1 stuk

Aangekocht op de auctie, gehouden door J. L. Beijers te Utrecht in 1876, vgl. Inkomende brief 1876 n°. 194.

19

"Versaemeling van diverse stukken en resolutiën raekende het college ter admiraliteit in Zeeland." Met inhoudstafel.

c. 1720-c. 1749

1 deel

Aangekocht op de auctie, gehouden door M. Nijhoff te 's-Gravenhage in April 1876, van de papieren van Margadant, Van den Bergh en anderen.

20

Aanteekeningen omtrent de officieren, adelborsten enz., die deel hebben genomen aan den slag bij Doggersbank op 5 Augustus 1781.

5 Augustus 1781

1 deel

Aangekocht op de auctie, gehouden door M. Nijhoff te 's-Gravenhage in 1887, van de bibliotheek van Dr. G. D. J. Schotel.

21

"Memoriael ofte korte dagelijksche aenteyckeninge van 't gepasseerde onder 't sLandts vloot..... gecommandeert bij den heer vice-admiraal Michiel Adriaensz. de Ruyter etc., ende bijzonderlijk op 't schip De Provincie Utrecht, gevoert bij den E. commandeur Gideon de Wildt, soo in de Middellandsche zee, Capo Verd ende de Guineesche kust etc, bijeengesteld ende met enige figuurtjes verciert door (den adelborst) Reynoud Borremans."

1664 Maart 18-1665 Augustus 6

1 deel

Kaart 1: gefacsimileerd in *Grote Atlas van de West-Indische Compagnie* deel I p. 383; Kaart 2: gefacsimileerd in *Grote Atlas van de West-Indische Compagnie* deel I p. 390; Kaart 3: gefacsimileerd in *Grote Atlas van de West-Indische Compagnie* deel I p. 110

Aangekocht op de auctie, gehouden door F. Muller te Amsterdam op 22 November 1882.

22

Staat van oorlog te water voor 1628.

[z.d.]

1 deel

Aangekocht op de auctie, gehouden door M. Nijhoff te 's-Gravenhage op 7 Februari 1885.

- 23** Brief van J. Snoupsius, predikant op de vloot onder De Ruyter, aan de classis Walcheren uit Malaga (1662 April 19), met uittreksel uit zijn journaal.
(c.1661 Augustus 10-c. 1662 April 11) 1 omslag
Aangekocht op de auctie, gehouden door Van Stockum te 's-Gravenhage op 28 Januari 1887, van de autographenverzameling Mazel, vgl. jaarverslag 1887, blz. 8.
- 24** Brief van koning Frederik Willem II van Pruisen aan den vice-admiraal J. H. van Kinsbergen.
1793 Maart 4 1 stuk
Aangekocht op de auctie, gehouden door Van Stockum te 's-Gravenhage op 28 Januari 1887, van de autographenverzameling Mazel, vgl. jaarverslag 1887, blz. 8.
- 25** Brief van den vice-admiraal J. H. van Kinsbergen aan ? over de door hem geformeerde linie van defensie tegen den inval van Dumouriez.
1793 Maart 24 1 stuk
Aangekocht op de auctie, gehouden door Van Stockum te 's-Gravenhage op 28 Januari 1887, van de autographenverzameling Mazel, vgl. jaarverslag 1887, blz. 8.
- 26** Paspoort, afgegeven aan Jan Fagnart te Brest door den "lieutenant pour Sa Majesté" in Bretagne, ter overlegging aan de Staten-Generaal of aan de binnen hun gebied gevestigde Admiraliteiten.
1609 Juli 27 1 stuk
Aangekocht op de auctie, gehouden door Van Looij te Amsterdam in April 1887.
- 27** Resolutie van den krijgsraad, gehouden op 's Lands schip Walcheren (van de Admiraliteit te ?) in zake den gedetineerden sergeant van het regiment van Spar, M. Frick.
1699 Januari 19 1 stuk
Aangekocht op de auctie, gehouden door Van Looij te Amsterdam in April 1887.
- 28** Memorie over het redres der Admiraliteiten. Afschrift uit de laatste helft der 18de eeuw van Van Slingelandt's memorie over dat onderwerp.
1 stuk
Overgenomen van den archivaris in Utrecht in 1887, vgl. jaarverslag 1887, blz. 11 en Inkomende brief 1887 n°. 141.
- 29** Copie-Rekeningen van het aan Prins Maurits en Prins Frederik Hendrik toekomend aandeel in de buiten, gemaakt door de kapiteins en commissievaarders onder de Admiraliteit op de Maze (1621-1631), met copie-verbalen van de gecommitteerden, door die beide prinsen aangewezen om de rekeningen af te hooren, alsmede een naar het schijnt onafgehoorde rekening over 1632.

1632 1 band
Volgens een aantekening van wijlen den heer Hingman behoort dit stuk tot de "onbekende" aanwinsten van het Rijksarchief.

30 Stukken betreffende de petitiën van den Raad van State voor de vloot, de repartitie der provinciale consenten over de verschillende Admiraliteiten, de kosten voor de equipages gemaakt, de opbrengst van de convoien, licenten en andere middelen te water, de inkomsten der repectieve Admiraliteiten enz.

1624-1781 1 omslag
Waarschijnlijk een aanwinst, doch het blijkt niet van wien de stukken afkomstig zijn of wanneer zij door het Rijksarchief zijn verkregen.

--- 'Cort register van onse reijse', gehouden door Witte Cornelisz. de With op zijn tocht naar Brazilië en gedurende zijn verrichtingen aldaar.

1647 oktober-1649 maart 29

Exh.St.-Gen.

30 april 1650 1 stuk

Opgenomen in het archief van de Staten-Generaal, aan te vragen als toegang 1.01.05, inv.nr. 9318.

32 Copie-Crimineele rol van de Admiraliteit op de Maze.

1787 October 3-1787 November 22 1 deel

Volgens een aantekening van wijlen den heer J. H. Hingman behoort dit stuk tot de "onbekende" aanwinsten van het Rijksarchief.

33 Seinboek voor de kapiteins-ter-zee, dienende "onder de ordre van den ondergeschreven".

Laatste helft 18de eeuw 1 deel

Achterin drie alphabetische repertoria. Wie met "de ondergeschreven" wordt bedoeld; blijkt niet.

34 Vervolg van de missive en memorie door stadhouder prins Willem V aan de Staten-Generaal overgeleverd houdende een verantwoording van zijn directie als Admiraal-Generaal van de Unie, overgegeven 13 februari 1783. Gedrukt

1783 1 pak

1e deel ontbreekt? Los in depot aangetroffen